

SIMON
ROZENDAAL

U moet (dus niet) de groenten van Hak hebben

De consument kan niet zo veel doen tegen de opwarming van de aarde. Minder vliegen, dubbel glas, geen nieuwe schoenen kopen als de oude nog voldoen. Plus minder vlees eten. Er zijn weinig beslissingen die zoveel invloed hebben op de individuele CO₂-uitstoot als geheel of gedeeltelijk vegetarisme.

Dat is goed voor de natuur, de planeet en uzelf. Anders zit het met 'biologisch' eten. Dat is niet alleen kul, het is aantoonbaar slecht voor de natuur en de planeet.

Bij het begin van de grote biodiversiteitsconferentie in Montreal, eind 2022, had NRC een groot achtergrondverhaal met als kop 'De snelheid waarmee planten en dieren uitsterven was in tien miljoen jaar niet zo groot'. In het artikel werden diverse redenen genoemd waarom de wereldwijde biodiversiteit wordt aangetast. Een van de belangrijkste, althans volgens het wetenschappelijk tijdschrift *Science Advances*, was de 'omzetting van natuur in landbouwgrond'.

De logische consequentie hiervan is dat je efficiënte landbouw dient te bedrijven. Als je dan toch voedsel moet verbouwen, en tja, dat moet nu eenmaal, anders sterven er miljoenen mensen, zet dan zo min mogelijk natuur om in landbouwgrond.

En wat doet de Europese Commissie, aan de hand van het groene warhoofd Frans Timmermans? Die promoot biologische landbouw waarvan bekend is dat het een minstens 20 procent lagere opbrengst heeft. Het klinkt raar, maar het is waar: biologisch voedsel schaadt de mondiale biodiversiteit.

Je zou dus verwachten dat het kabinet tegen Timmermans (PvdA) zegt dat hij de natuur zo extra onder druk zet. Maar ook de nieuwe landbouwminister Piet Adema (CU) roept dat we het aandeel biologische landbouw moeten verdrievoudigen. J.C. Bloem dichtte in 1946: 'Wat is natuur nog in dit land? Een stukje bos, ter grootte van een krant.' En van die krant moeten we dan op last van Timmermans en Adema ook weer een deel opofferen opdat u en ik aan de biologische schorseneren gaan.

De biogekke is besmettelijk. Nu is ook Hak om. Goed dat Martine Bijl het niet meer hoeft mee te maken. De in 2019 overleden zangeres en cabaretière die in haar teksten en interviews getuigde van een bovengemiddelde intelligentie en belezenheid, maakte de conservenfabrikant beroemd met de slogan: 'U moet de groenten van Hak hebben.'

Hak heeft bekendgemaakt dat binnen vijf jaar alle blikken en potten met geconserveerde groenten van Hak biologisch moeten zijn. Directeur Timo Hoozeboom, die de plannen bekendmaakte, gaf al indirect aan hoeveel slechter biologische groenten voor de natuur en de planeet zijn dan gewone. Want door de omschakeling heeft Hak (voorlopig) 3.000 hectare grond extra nodig.

Dat komt doordat biologische gewassen een lagere opbrengst hebben dan gewassen die een beetje kunstmest en pesticiden krijgen. Dat ontdekten ze ook in Sri Lanka, waar vorig jaar kunstmest en pesticiden werden verboden op instigatie van een *influencer* en de milieubeweging. Binnen een paar maanden was er een economische crisis en hongersnood.

Maar ja, de afgelopen decennia hebben de milieubeweging plus sommige politieke partijen een ongeveer even drammerige campagne tegen kunstmest en pesticiden gevoerd als tegen kernenergie. Daardoor meent menigeen die denkt het hart op de juiste plek te dragen dat kernenergie en kunstmest werktuigen van Beëlzebub zijn.

Iedere boer die aan een stukje Natura 2000 knabbelt via de stikstofuitstoot van zijn koeien, staat in de beklagdenbank, maar een conservenboer die zegt 3.000 hectare landbouwgrond extra nodig te hebben (en dat gaat natuurlijk ook linksom of rechtsom ten koste van Natura 2000-gebieden), wordt omdat hij meegaat in de groene catechismus op een voetstuk geplaatst en krijgt gratis publiciteit. NRC: 'Groenteverwerker Hak wil binnen vijf jaar alleen nog biologische groente conserveren. Dat is heel wat rigoreuzer dan de ambitie van het kabinet. "We halen 'biologisch' uit de exclusieve hoek." Hoera Hak!

Biologisch voedsel is voor mensen die niet kunnen rekenen en niet kunnen nadenken. **EW**

Het klinkt raar maar het is waar: biologisch voedsel schaadt de mondiale biodiversiteit